

СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ
Член на Международната асоциация на съдиите
www.judgesbg.org
office@judgesbg.org

ДО КОНСТИТУЦИОННИЯ СЪД
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

СТАНОВИЩЕ

по конституционно дело № 10 по описа за 2020 г.

ОТ СЪЮЗ НА СЪДИИТЕ В БЪЛГАРИЯ

УВАЖАЕМИ КОНСТИТУЦИОННИ СЪДИИ

С определение по конституционно дело №10/2020 година е допуснато за разглеждане по същество искане от Пленума на Върховния касационен съд за установяване на противоконституционност на чл. 28, ал.1 от Закона за съдебната власт (обн. – ДВ, бр 64 от 07.08.2007 г., посл. изм. и доп. – ДВ бр. 11 от 07.02.2020) в частта „или с една степен по-висока от заеманата преди избора длъжност в органите на съдебната власт“. Със същото определение към Съюза на съдиите в България е отправена покана да предложат писмено становище по предмета на делото в 30-дневен срок.

Съюзът на съдиите в България счита искането на Пленума на Върховния касационен съд за основателно, като съображенията ни за това са следните:

Атакуваната пред Вас разпоредба е постъпила в деловодството на Народното събрание след гласуването на законопроекта на първо четене и преди окончателното му гласуване на второ четене. С изменението и освен досегашните две възможности избран член на ВСС да се възстановява на длъжността съдия, прокурор или

следовател, заемана преди избора, или на равна по степен длъжност в органите на съдебната власт, е включена нова, а именно да се възстановява на длъжност с **една степен по-висока** от преди избора му.

Съюзът на съдиите в България е бил винаги последователен противник на внасянето на специален режим на привилегии по отношение на членовете на Висшия съдебен съвет и в частност подсигуряване на техния кариерен растеж, след приключването на мандата им в този орган, по начин различен от този, който е законово установен за всички останали съдии, прокурори и следователи – чрез конкурс. Направеното предложение е в ярко противоречие с възприетата в ЗСВ философия за конкурсите като единствен начин за кариерното израстване на магистратите и като важна гаранция за осигуряването на тяхната независимост. Намираме за опасно, цинично и развращаващо изборните членове на ВСС да имат различен режим на кариерно израстване от всички останали. Това поставя под съмнение доколко те са били независими и безпристрастни при участието им в гласуването на различни решения в дейността на ВСС. Въвеждането на този „кариерен бонус“ създава напълно реална възможност, в рамките на два до три нови състава на ВСС, т.е. за период от 10 – 15 години, от 1/3 до 1/2 от всички места във ВКС и ВАС да се заемат без конкурс от бивши членове на ВСС. Предложеният нов режим отделя членовете на ВСС от професионалните проблеми на всички останали колеги и ги поставя в положение на политическа зависимост.

Променената разпоредба същевременно противоречи на чл. 117, ал.2 от Конституцията. Изменението отваря широко вратата за необосновани кадрови решения, без ясни и отнапред определени критерии. Съгласно Конституцията статутът на съдиите, прокурорите и следователите е уреден така, че да осигури тяхната независимост и поради тази причина те се назначават, повишават и преместват единствено от Висшия съдебен съвет. Народното събрание действително може със закон (ЗСВ) да определи как да се структурира съдебната система, но единствено чрез създаването на ясни и предвидими критерии и процедурни решения за всички магистрати. Атакуваната разпоредба излиза извън тази рамка и определя категории лица, които да бъдат назначени на определени позиции. По този начин

се нарушава балансът между властите и законодателната власт, в нарушение на чл. 5, ал.1 от Конституцията иззема функции, които основният закон е възложил на съдебната власт. Тези правомощия обаче по аргумент от разпоредбите на чл. 84 и чл. 129 от Конституцията не са възложени нему, а като типично управленска функция са възложени на ВСС.

Атакуваната разпоредба на чл. 28 ЗСВ нарушава и чл. 6, ал.2 от Конституцията, според който всички граждани са равни пред закона и не се допускат привилегии, основани на лично и обществено положение. Създаденото ново положение гарантира позиции на членовете на ВСС, които не биха могли да бъдат обявени на конкурс и заети от останалите магистрати и по този начин ги поставя в привилегировано положение. Така ограничава равенството пред закона на редовите магистрати за сметка на магистратите, членували във ВСС, като за последните създава привилегия в нарушение на чл. 6, ал. 2 от Конституцията. Както е посочено в Решение № 14 от 10.11.1992 г. на Конституционния съд привилегиите в една правова държава са поначало изключени, освен когато създаването им цели преодоляване на съществуващо неравенство, какъвто настоящият случай не е.

Ето защо считаме, че следва да обявите за противоконституционна разпоредбата на пар. 4 от Закона за изменение и допълнение на Закона за съдебната власт на чл. 28 ЗСВ в частта ѝ, предвиждаща, че при изтичане на мандата на член на Висшия съдебен съвет или предсрочното му прекратяване последният се възстановява „или с една степен по-висока от заеманата преди избора длъжност в органите на съдебната власт“.

9.7.2020г.

град София

Управителен съвет

на Съюза на съдиите в България